

De Dublin descriptoren

Dit zijn algemene beschrijvingen voor het eindniveau van de eerste, tweede en derde cyclus in het hoger onderwijs, in Nederland voor de graden van Bachelor, Master en Doctor.

De Dublin descriptoren zijn genoemd naar de plaats waar ze voor het eerst werden opgeschreven. Ze zijn ontstaan om een aantal redenen:

- De Bologna verklaring vroeg organisatie van onderwijs in drie cycli en transparantie
- In diverse landen van continentaal Europa werd één opleidingstraject in tweeën gedeeld om een Bachelor en Master traject te doen ontstaan
- Vraag daarbij was hoe de Bachelor te onderscheiden van de Master en dit ook transparant te doen
- Nederland en Vlaanderen signaleerden dit probleem en stapten gezamenlijk op buurlanden met een vergelijkbaar kwaliteitszorg systeem af voor afstemming in verband met gewenste transparantie.
- Na een gezamenlijke bijeenkomst met vertegenwoordigers van verscheidene landen en hun kwaliteitszorgorganisaties werd geconcludeerd dat de landen eenzelfde soort probleem hadden en besloten werd dit gezamenlijk aan te pakken via het "joint quality initiative", een informeel open werkverband, waarvan de resultaten op internet beschikbaar zijn.

Dus op initiatief van Nederland en Vlaanderen, die gezamenlijk accreditatiekaders voorbereiden zijn in 2001 bestaande beschrijvingen voor het eindniveau van een bachelor en een master naast elkaar gelegd. Vervolgens werd in een bijeenkomst in Dublin hieruit het gemeenschappelijke naar voren gehaald en eenduidig opgeschreven in de Engelse taal, en wel met zodanige mate van gedachtewisseling daarbij dat elke deelnemende kwaliteitszorgorganisatie het in eigen woorden naar het eigen systeem kon vertalen. (De geschiedenis is te vinden via www.jointquality.org agenda)

De descriptoren voor het eindniveau van de **Bachelor en de Master** zijn als referentiepunten opgenomen in het accreditatiekader van de NVAO, en luiden als volgt.

Omschrijving niveau **Bachelor en Master** ('Dublin descriptoren')

	Kwalificaties Bachelor	Kwalificaties Master
Kennis en inzicht	Heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied vereist is.	Heeft aantoonbare kennis en inzicht, gebaseerd op de kennis en het inzicht op het niveau van Bachelor en die deze overtreffen en/of verdiepen, alsmede een basis of een kans bieden om een originele bijdrage te leveren aan het ontwikkelen en/of toepassen van ideeën, vaak in onderzoeksverband.
Toepassen kennis en inzicht	Is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.	Is in staat om kennis en inzicht en probleemoplossende vermogens toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden binnen een bredere (of multidisciplinaire) context die gerelateerd is aan het vakgebied; is in staat om kennis te integreren en met

		complexe materie om te gaan.
Oordeelsvorming	Is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten.	Is in staat om oordelen te formuleren op grond van onvolledige of beperkte informatie en daarbij rekening te houden met sociaal-maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen.
Communicatie	Is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten.	Is in staat om conclusies, alsmede De kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen, duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op een publiek van specialisten of niet-specialisten.
Leervaardigheden	Bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan.	Bezit de leervaardigheden die hem of haar in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter.

De descriptoren voor de graad van **Doctor** luiden vertaald:

- Heeft aangetoond een vakgebied systematisch te begrijpen en de vaardigheden en methodieken te beheersen van onderzoek in dat vakgebied;
- Heeft de bekwaamheid aangetoond om met de geëigende integriteit van een onderzoeker een omvangrijk onderzoeksproces te ontwerpen, ontwikkelen, uit te voeren en aan te passen;
- Heeft door origineel onderzoek een bijdrage geleverd aan verlegging van de grenzen van kennis door een omvangrijke hoeveelheid werk, waarvan een deel een nationaal of internationaal beoordeelde publicatie verdient;
- Is in staat tot kritische analyse, evaluatie en synthese van nieuwe en complexe ideeën;
- Kan communiceren met vakgenoten, de bredere wetenschappelijke gemeenschap en de samenleving als geheel over het terrein waarop hij of zij deskundig is;
- Wordt binnen de academische en professionele context verwacht in staat te zijn om technologische, sociale of culturele vooruitgang te bewerkstelligen in een kennissamenleving.

De descriptoren voor het doctoraat zijn mede gebaseerd op ervaring vanuit de Nederlandse context van toekenning van doctoraten.

Het zijn examencommissies van universiteiten die de niveaus van de doctoraten bewaken.

Overkoepelend kwalificatieraamwerk voor de Europese Hoger Onderwijsruimte

Een overkoepelend raamwerk voor de kwalificaties in de Europese Hoger Onderwijs ruimte is gevraagd door de Europese ministers tijdens de ministersconferentie in Berlijn 2003. Bij de

volgende ministers conferentie in 2005 in Bergen is een overkoepelend raamwerk aanvaard waarin de drie Dublin descriptoren fungeren als kapstok of referentiepunt om de nationale kwalificaties mee te vergelijken. Ook spraken de ministers in 2005 af om per land een nationaal kwalificatie raamwerk te maken waarin elk land gemotiveerd aangeeft welke kwalificaties op welke plaats in het Europese raamwerk passen. Een zelfcertificatieproces, waarbij ook buitenlandse deskundigen zijn ingeschakeld dient om het nationale raamwerk te verifiëren, waarna het op de website van het ENIC/NARIC systeem voor academische erkenning van buitenlandse hoger onderwijskwalificaties wordt geplaatst. Dit alles moet gereed zijn in 2010, aldus de ministeriele afspraken.

Het document op basis waarvan het Europees kwalificatieraamwerk hoger onderwijs is aanvaard is beschikbaar op de website: www.bologna-bergen2005.no, kijk bij: Main documents, adopted bij the Ministers: framework of qualifications for the European Higher Education Area. De Dublin descriptoren zijn daarin opgenomen als annex 8.

Het nationale kwalificatieraamwerk voor het Nederlandse hoger onderwijs

Dit is in ontwikkeling. Hierin wordt de bestaande wetgeving en praktijk hoger onderwijs weergegeven, beschreven vanuit de optiek van het begrijpen van de betekenis van de diverse kwalificaties die behaald kunnen worden in het Nederlandse hoger onderwijs.

Doel van het raamwerk is tweeledig. Enerzijds moeten de Nederlandse kwalificaties internationaal goed begrepen worden. Anderzijds geeft het een overzicht voor de Nederlandse samenleving. Daarbij kan breed gedacht worden aan werkgevers, aspirant studenten, hun ouders of voogden, afgestudeerden die een leven lang blijven leren, instellingen voor hoger onderwijs, diverse overheden en onderdelen ervan.

Een schrijfgroep bestaande uit overheid, NVAO, VSNU en HBO-Raad bereidt een concept voor. Het concept wordt vervolgens besproken in de regiegroep Bologna bestaande uit dezelfde organisaties plus studenten, PAEPON, werkgevers en werknemer.

Zonodig wordt een brede bijeenkomst met betrokkenen uit hoger onderwijs instellingen belegd om de beschrijving vast te stellen.

Wanneer het concept gereed is zal het op deze website verschijnen.

Eventueel is nadere informatie te vragen via m.e.leegwater@minocw.nl